Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kolmas koda laiendatud koosseisus)

1. veebruar 2017 *

Lepinguväline vastutus– Põhiõiguste harta artikkel 47 — Lahendi tegemise mõistlik aeg — Kohtuasja konkreetsed asjaolud — Vaidluse tähtsus — Vaidluse keerukus — Poolte käitumine ja menetluslikud küsimused — Põhjendamatu tegevusetusperioodi puudumine

Kohtuasjas T-725/14,

Aalberts Industries NV, asukoht Utrecht (Madalmaad), esindajad: advokaadid R. Wesseling, ja M. Tuurenhout,

hageja,

versus

Euroopa Liit, mida esindas Euroopa Liidu Kohus, esindajad: A. Placco, hiljem J. Inghelram ja E. Beysen,

kostja,

keda toetab

Euroopa Komisjon, esindajad: S. Noë, P. van Nuffel ja V. Bottka,

menetlusse astuja,

mille ese on ELTL artiklil 268 põhinev nõue mõista välja hüvitis kahju eest, mida hageja väidetavalt kandis Üldkohtus toimunud menetluse kestuse tõttu kohtuasjas, milles tehti 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Aalberts Industries jt *vs*. komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114),

ÜLDKOHUS (kolmas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president S. Papasavvas, kohtunikud I. Labucka, E. Bieliūnas (ettekandja), V. Kreuschitz ja I. S. Forrester,

kohtusekretär: ametnik A. Lamote,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 19. juuli 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

otsuse

Vaidluse taust

1 Hageja, Aalberts Industries NV, esitas koos äriühingutega Simplex Armaturen + Fittings GmbH & Co. KG (edaspidi „Simplex“) ja Acquatis France SAS, nüüd Comap SA (edaspidi „Acquatis“) esitasid 14. detsembril 2006 Üldkohtu kantseleisse hagiavalduse komisjoni 20. septembri 2006. aasta otsuse K(2006) 4180 [ELTL] artikli [101] ja EMP lepingu artikli 53 kohase menetluse kohta (juhtum COMP/F-1/38.121 – Toruliitmikud) (edaspidi „otsus K(2006) 4180“) peale. Need äriühingud palusid oma hagiavalduses sisuliselt, et Üldkohus esimese võimalusena tühistaks selle otsuse või teise võimalusena vähendaks neile selle otsusega määratud trahvi summat.

2 Üldkohus tühistas 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsusega Aalberts Industries jt *vs*. komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114) otsuse K(2006) 4180 artikli 1 osas, milles Euroopa Komisjon tuvastas, et käesoleva kohtuotsuse punktis 1 nimetatud äriühingud osalesid ELTL artikli 101 rikkumises ajavahemikus 25. juunist 2003 kuni 1. aprillini 2004. Samuti tühistas Üldkohus selle otsuse artikli 2 punkti a. Selles sättes oli komisjon määranud hagejale trahvi 100,80 miljonit eurot solidaarselt tema tütarettevõtjatega Simplex ja Acquatis. Veel tühistas Üldkohus otsuse K(2006) 4180 artikli 2 punkti b alapunkti 2, mille kohaselt vastutasid Simplex ja Acquatis solidaarselt 2,04 miljoni euro suuruse summa tasumise eest.

3 Komisjon esitas 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsuse Aalberts Industries jt *vs*. komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114) peale 6. juunil 2011 apellatsioonkaebuse.

4 Euroopa Kohus jättis 4. juuli 2013. aasta kohtuotsusega komisjon *vs*. Aalberts Industries jt (C-287/11 P, EU:C:2013:445) selle apellatsioonkaebuse rahuldamata.

Menetlus ja poolte nõuded

5 Hageja esitas 14. oktoobril 2014 Üldkohtu kantseleisse hagiavalduse Euroopa Liidu vastu, mida esindab Euroopa Liidu Kohus või komisjon.

6 Euroopa Liidu Kohus ja komisjon esitasid Üldkohtu 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel 17. novembril 2014 ja 17. detsembril 2014 eraldi dokumentidega Üldkohtu kantseleisse vastuvõetamatuse väite.

7 13. veebruari 2015. aasta kohtumäärusega Aalberts Industries *vs*. Euroopa Liit (T-725/14, ei avaldata, EU:T:2015:107) lükkas Üldkohus esiteks tagasi Euroopa Liidu Kohtu esitatud vastuvõetamatuse väite ja teiseks jättis hagi rahuldamata osas, milles see on suunatud liidu vastu, mida esindab komisjon.

8 Euroopa Liidu Kohus esitas 13. veebruari 2015. aasta kohtumääruse Aalberts Industries *vs*. Euroopa Liit (T-725/14, ei avaldata, EU:T:2015:107) peale Euroopa Kohtu kantseleisse 19. märtsil 2015 apellatsioonkaebuse, mis registreeriti numbri C-132/15 P all.

9 Üldkohtu kolmanda koja president peatas 14. aprilli 2015. aasta kohtumäärusega Euroopa Liidu Kohtu taotlusel menetluse käesolevas kohtuasjas kuni Euroopa Kohtu otsuseni, mis lõpetab menetluse kohtuasjas C-132/15 P: Euroopa Kohus *vs*. Aalberts Industries.

10 See kohtuasi kustutati Euroopa Kohtu registrist 18. detsembri 2015. aasta kohtumäärusega Euroopa Kohus *vs*. Aalberts Industries (C-132/15 P, ei avaldata, EU:C:2015:858).

11 Kui menetlus käesolevas kohtuasjas jätkus, esitas komisjon 15. jaanuaril 2016 Üldkohtu kantseleisse avalduse menetlusse astumiseks Euroopa Liidu Kohtu nõuete toetuseks.

12 Euroopa Liidu Kohus esitas 16. veebruaril 2016 kostja vastuse.

13 Üldkohus suunas käesoleva kohtuasja 17. veebruaril 2016 kolmandale kojale laiendatud koosseisus.

14 Üldkohus otsustas 2. märtsil 2016, et teine menetlusdokumentide vahetamine ei ole vajalik. Lisaks palus ta Üldkohtu kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames Euroopa Liidu Kohtul vastata, kas ta palus hagejatelt kohtuasjas, milles tehti 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsus Aalberts Industries jt *vs.* komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114) (edaspidi „kohtuasi T-385/06“), ja komisjonilt luba esitada mõned dokumendid, mis olid esitatud kostja vastuse lisadena ja puudutasid kohtuasja T-385/06, ning saanud selle loa.

15 Üldkohtu kolmanda koja (laiendatud koosseisus) president rahuldas komisjoni avalduse menetlusse astumiseks Euroopa Liidu Kohtu nõuete toetuseks 15. märtsi 2016. aasta kohtumäärusega Aalberts Industries *vs.* Euroopa Liit (T-725/14, ei avaldata, EU:T:2016:208) ning täpsustas, et komisjonil on 2. mai 1991. aasta kodukorra artikli 116 lõikes 6 ette nähtud õigused.

16 Euroopa Liidu Kohus vastas eespool punktis 14 nimetatud küsimusele 18. märtsil 2016. Ta palus Üldkohtul asuda esimese võimalusena seisukohale, et ta ei pidanudki kohtuasja T-385/06 puudutavate dokumentide esitamiseks hageja ja komisjoni luba küsima, ning teise võimalusena seisukohale, et hageja ja komisjon olid selle loa andnud kaudselt. Kolmanda võimalusena palus Euroopa Liidu Kohus, et tema vastust käsitataks menetlust korraldava meetme taotlusena, millega palutakse Üldkohtul määrata, et käesoleva hagi raames esitataks kohtuasja T-385/06 toimikusse kuuluvad dokumendid ja eelkõige kostja vastusele lisatud dokumendid.

17 Üldkohtu kolmanda koja (laiendatud koosseisus) president otsustas 4. aprillil 2016 esiteks kõrvaldada kohtutoimikust dokumendid, mis kujutasid endast käesolevas kohtuasjas esitatud kostja vastuse lisasid ning puudutasid kohtuasja T-385/06. Seda otsust põhjendati esiteks sellega, et Euroopa Liidu Kohus ei olnud ei küsinud ega saanud kohtuasja T-385/06 poolte luba nende dokumentide esitamiseks, ning teiseks sellega, et ta ei olnud palunud kodukorra artikli 38 lõike 2 kohaselt luba pääseda ligi selle kohtuasja toimikule. Teiseks otsustas Üldkohtu kolmanda koja (laiendatud koosseisus) president kodukorra artikli 88 lõike 3 alusel paluda hagejal võtta seisukoht menetlust korraldava meetme taotluse kohta, mille Euroopa Liidu Kohus oli esitanud kolmanda võimalusena oma 18. märtsi 2016. aasta vastuses, mida on mainitud käesoleva otsuse punktis 16.

18 Hageja palus 20. aprillil 2016 Üldkohtul jätta Euroopa Liidu Kohtu esitatud menetlust korraldava meetme taotlus rahuldamata.

19 Üldkohus leidis 11. mail 2016, et selleks, et valmistada käesolev kohtuasi ette kohtuistungiks ja see lahendada, on selle eset arvestades vaja teha kohtuasja T-385/06 toimik talle kättesaadavaks. Seepärast otsustas Üldkohus kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames lisada kohtuasja T-385/06 toimiku käesoleva kohtuasja toimikule.

20 Euroopa Liidu Kohus palus 17. juunil 2016 kohtuasja T-385/06 toimiku endale edastada.

21 Üldkohus palus 29. juunil 2016 hagejal ühe dokumendi esitada.

22 Poolte kohtukõned ja nende vastused Üldkohtu suulistele küsimustele kuulati ära 19. juuli 2016. aasta kohtuistungil.

23 Hageja palub Üldkohtul:

— mõista liidult, mida esindab Euroopa Liidu Kohus, välja hüvitis kahju eest, mida hageja kandis Üldkohtu menetluse ebamõistliku kestuse tõttu, täpsemalt:

  — 1 014 863 eurot varalise kahju eest ja 5 040 000 eurot mittevaralise kahju eest või summa, mille määrab Üldkohus õiglusest lähtuvalt;

  — tasandusintress sellelt summalt alates 13. jaanuarist 2010 kuni käesoleva hagi kohta tehtava kohtuotsuse kuulutamiseni, mis arvutatakse Euroopa Keskpanga (EKP) poolt oma peamistele refinantseerimistehingutele kehtestatud ja kõnealuses ajavahemikus kohaldatava määra alusel, mida suurendatakse kahe protsendipunkti võrra, või summa, mille määrab Üldkohus õiglusest lähtuvalt;

— mõista kohtukulud välja liidult, mida esindab Euroopa Liidu Kohus.

24 Euroopa Liidu Kohus, keda toetab komisjon, palub Üldkohtul:

— esimese võimalusena jätta hüvitamise nõue põhjendamatuse tõttu rahuldamata;

— teise võimalusena jätta põhjendamatuse tõttu rahuldamata nõue hüvitada väidetav varaline kahju ja mõista hageja kasuks välja hüvitis väidetava mittevaralise kahju eest maksimaalses summas 5000 eurot;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

25 ELTL artikli 340 teine lõik sätestab, et lepinguvälise vastutuse korral heastab liit kõik oma institutsioonide või oma teenistujate poolt ülesannete täitmisel tekitatud kahjud vastavalt liikmesriikide seaduste ühistele üldprintsiipidele.

26 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb ELTL artikli 340 teisest lõigust, et liidu lepinguvälise vastutuse tekkimine ja võimalus kasutada õigust saada tekitatud kahju eest hüvitist, sõltuvad mitme tingimuse üheaegsest täidetusest: institutsioonidele etteheidetava tegevuse õigusvastasus, kahju tekkimine ning põhjusliku seose esinemine selle tegevuse ja väidetava kahju vahel (kohtuotsused, 29.9.1982, Oleifici Mediterranei *vs.* EMÜ, 26/81, EU:C:1982:318, punkt 16, ja 9.9.2008, FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 106).

27 Hageja palub välja mõista hüvitise varalise ja mittevaralise kahju eest, mis on tal tekkinud seetõttu, et kohtuasjas T-385/06 ei järgitud lahendi mõistliku aja jooksul tegemise nõuet (edaspidi „lahendi tegemise mõistlik aeg“).

28 Esiteks väidab ta, et kohtuasjas T-385/06 kestis menetlus neli aastat ja kolm kuud ning see „jäi toppama“ kauemaks kui kaks aastat ja kaks kuud. Ta leiab, et Üldkohus ei pea hindama, milline oleks pidanud olema lahendi tegemise mõistlik aeg selles kohtuasjas. Ta toonitab, et vaja on hinnata üksnes seda, kas menetluse kestus oli seetõttu ebamõistlik, et see kestis üle kolme aasta. Seoses sellega täpsustab ta, et kohtuasja asjaolusid arvestades ei oleks lahendi tegemise aeg kohtuasjas T-385/06 tohtinud ületada kolme aastat.

29 Teiseks väidab hageja, et konkurentsieeskirjade rikkumist puudutava vaidluse korral õigustavad tema hagi hoolikat ja võimalikult lühikese mõistliku aja jooksul läbivaatamist põhinõue, et ettevõtjatele peab olema garanteeritud õiguskindlus, ning eesmärk tagada, et konkurentsi siseturul ei moonutataks. Veel väidab hageja, et talle otsusega K(2006) 4180 määratud trahv, mille summa oli suurem kui 100 miljonit eurot, kahjustas tema mainet, mis mõjutas tema aktsiate börsikurssi ja finantsanalüütikute hinnangut. Hageja lisab, et tema mainet klientide silmis muutis otsus K(2006) 4180, millega määrati talle ekslikult trahv ja mille Üldkohus hiljem tühistas.

30 Kolmandaks väidab hageja, et menetluse kestust kohtuasjas T-385/06 ei saa õigustada kohtuasja ühegi konkreetse asjaoluga. Menetluse kestust ei saa õigustada kohtuasja T-385/06 keerukusega. Menetluse kestust ei saa õigustada ka poolte käitumisega, sest kohtuasjas T-385/06 lõppes menetluse kirjalik osa 10 kuud pärast hagiavalduse esitamist.

31 Euroopa Liidu Kohus vaidleb nendele väidetele vastu.

32 Selles küsimuses tuleb rõhutada, et Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 47 teises lõigus on nähtud eelkõige ette, et „[i]gaühel on õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatu ja erapooletu seaduse alusel moodustatud kohtus“.

33 On leitud, et niisugune õigus – mille kohta kinnitati enne põhiõiguste harta jõustumist, et see on liidu õiguse üldpõhimõte – on komisjoni otsuse peale esitatud hagi raames kohaldatav (vt kohtuotsus, 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland *vs.* komisjon, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 178 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Antud juhul tuleb tõdeda, et kohtuasjas T-385/06 saadeti hagiavaldus Üldkohtu kantseleisse faksiga 14. detsembril 2006 ja hagiavalduse originaal saabus kohtukantseleisse sama aasta 21. detsembril. Menetlus kohtuasjas T-385/06 lõppes 24. märtsil 2011, kohtuotsuse Aalberts Industries jt *vs.* komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114) kuulutamise päeval. Menetluse kestus selles kohtuasjas ületas neli aastat ja kolm kuud ning tundub esmapilgul väga pikk.

35 Olgu siiski märgitud, et lahendi tegemise aja mõistlikkust tuleb hinnata lähtuvalt iga kohtuasja konkreetsetest asjaoludest ning eelkõige lähtuvalt vaidluse tähtsusest puudutatud isiku jaoks, asja keerukusest ning hageja ja pädevate asutuste käitumisest (vt selle kohta kohtuotsused, 17.12.1998, Baustahlgewebe *vs.* komisjon, C-185/95 P, EU:C:1998:608, punkt 29, ja 9.9.2008, FIAMM jt *vs.* nõukogu ja komisjon, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, punkt 212).

36 Samuti on täpsustatud, et „poolte“ käitumine ja menetluslikud küsimused kuuluvad asjaolude hulka, mida tuleb lahendi tegemise aja mõistlikkuse hindamisel arvesse võtta (vt selle kohta kohtuotsus, 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland *vs.* komisjon, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punktid 181 ja 184).

37 Asjakohaste kriteeriumide loetelu ei ole ammendav ja aja mõistlikkuse hindamine ei nõua kohtuasja asjaoludest iga asjaolu süstemaatilist uurimist, kui menetluse kestus tundub olevat põhjendatud ka juba ühe asjaoluga. Seega võib kohtuasja keerukus või hagejast tingitud viivitus olla aluseks, et õigustada aega, mis esmapilgul näib liiga pikk (vt kohtuotsus, 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland *vs.* komisjon, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 182 ja seal viidatud kohtupraktika).

38 Järelikult seda, kas tegemist on mõistliku ajaga, ei saa analüüsida lähtuvalt täpsest, abstraktselt määratletud ülempiirist, vaid seda tuleb hinnata iga üksikjuhtumi asjaoludest lähtuvalt (kohtuotsused, 15.10.2002, Limburgse Vinyl Maatschappij jt *vs.* komisjon, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P, EU:C:2002:582, punkt 192, ja 28.2.2013, Arango Jaramillo jt *vs.* EIP (uuesti läbivaatamine), C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, punkt 29).

39 Antud juhul tuleb niisiis hinnata, kas kohtuasja T-385/06 konkreetsed asjaolud võimaldavad selgitada menetluse kestust selles kohtuasjas. Selleks tuleb analüüsida esiteks vaidluse tähtsust hageja jaoks, teiseks kohtuasja T-385/06 keerukust, kolmandaks poolte käitumise mõju ja menetluslike küsimuste esilekerkimist ning neljandaks võimalikku põhjendamatut tegevusetusperioodi kohtuasja T-385/06 menetlemisel.

Kohtuasja T-385/06 tähtsus hageja jaoks

40 Olgu meenutatud, et konkurentsieeskirjade rikkumist puudutava vaidluse korral kujutavad põhinõue, et ettevõtjatele peab olema garanteeritud õiguskindlus, ning eesmärk tagada, et konkurentsi siseturul ei moonutataks, endast märkimisväärset huvi mitte üksnes hageja enese ja tema konkurentide, vaid ka kolmandate isikute jaoks suure hulga asjassepuutuvate isikute ja kõnealuse rahalise huvi tõttu (kohtuotsus, 16.7.2009, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland *vs.* komisjon, C-385/07 P, EU:C:2009:456, punkt 186).

41 Antud juhul tuleb märkida, et komisjon tuvastas otsuses K(2006) 4180, et hageja on 25. juunist 2003 kuni 1. aprillini 2004 osalenud ühes, mitmeosalises ja vältavas ELTL artikli 101 rikkumises. Komisjon määras seetõttu selle otsusega hagejale trahvi summas 100,8 miljonit eurot, millest 55,15 miljonit eurot solidaarselt Acquatise ja Simplexiga, sest ta moodustas nende kahe äriühinguga ühe ja sama majandusüksuse.

42 Sellest järeldub, et hageja jaoks oli kohtuasi T-385/06 tähtis.

Kohtuasja T-385/06 keerukus

43 Esiteks olgu rõhutatud, et hagi, mille hageja esitas kohtuasjas T-385/06, eeldas arvukate fakti- ja õigusküsimuste põhjalikku analüüsimist.

44 Selle kohta tuleb kõigepealt täpsustada, et komisjon tõdes otsuses K(2006) 4180, et umbes 30 äriühingut, kes kuuluvad 11 kontserni, on osalenud ühes, mitmeosalises ja vältavas ELTL artikli 101 rikkumises ning alates 1. jaanuarist 1994 Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) lepingu artikli 53 rikkumises, osaledes vasest ja vasesulamist toruliitmike turul kokkulepetes ja kooskõlastatud tegevuses, mis seisnes hindade kindlaksmääramises, hinnakirjade kinnitamises, allahindluste ja mahahindluste ning hinnatõusude rakendusmehhanismide kokkuleppimises, riigisiseste turgude ja klientide jagamises ning muu äriteabe vahetamises. Komisjon määras hagejale trahvi selle rikkumise toimepanemise eest ajavahemikus 25. juunist 2003 kuni 1. aprillini 2004.

45 Hagiavalduse esitamisel põhjendas hageja oma kaaskirjas hagiavalduse pikkust asjaoluga, et komisjonil kulus oma trahvi määramise otsuses keeruliste asjaolude kogumi kirjeldamiseks ja analüüsimiseks 220-lehekülge. Samas kirjas selgitas hageja, et erinevalt paljudest samal ajavahemikul algatatud konkurentsiasjadest vaidlustab tema otsuse K(2006) 4180 kõik aspektid.

46 Hagiavalduse lisad võtsid enda alla üle 750-lehekülje, milles 220-leheküljel on esitatud otsus K(2006) 4180. Komisjon omakorda lisas kostja vastusele üle 120-lehekülje lisasid. Repliigile oli lisatud üle 160-lehekülje lisasid.

47 Kohtuasjas T-385/06 esitas hageja viis väidet. Esimene väide oli, et hagejale kui emaettevõtjale rikkumise eest vastutuse omistamine on õigusvastane. Teine väide oli, et ELTL artiklit 101 ei ole rikutud. Kolmas väide oli, et ta ei osalenud ühes, mitmeosalises ja vältavas rikkumises. Neljas väide oli, et rikutud on nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [ELTL] artiklites [101] ja [102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (ELT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artikli 23 lõiget 2 ning suuniseid määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja [ST]

artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (EÜT 1998, C 9, lk 3; ELT eriväljaanne 08/01, lk 171). Viies väide oli, et rikutud on hea halduse põhimõtet ja määruse nr 1/2003 artiklit 2, sest komisjon rikkus poolte võrdsuse põhimõtet.

48 Niisiis eeldas kohtuasjas T-385/06 esitatud hagi selliste asjaolude põhjalikku uurimist, mis olid keerulised, arvukad ja osaliselt varasemad kui hageja puhul otsuses K(2006) 4180 arvesse võetud rikkumise toimepanemise ajavahemik. Pealegi tõstatas osa selles kohtuasjas esitatud väiteid tundlikke õigusküsimusi eeskätt seoses mõistega „üks, mitmeosaline ja vältav rikkumine“.

49 Teiseks olgu toonitatud, et arvestades kohtuasjas T-385/06 esitatud nõudeid ja väiteid, oli see kohtuasi seotud üheksa hagiga, mis esitati otsuse K(2006) 4180 peale 2006. aasta detsembris mitmes menetluskeeles.

50 Kohtuasjas T-385/06 ja kohtuasjas, milles tehti 24. märts 2011. aasta kohtuotsus IMI jt *vs*. komisjon (T-378/06, ei avaldata, EU:T:2011:109), nõudsid Acquatis ja Simplex, et tühistataks otsuse K(2006) 4180 artikli 2 punkti b alapunkt 2, millega neile määrati solidaarselt trahv 2,04 miljonit eurot. Selle asjaolu tõttu esitas komisjon kummaski kohtuasjas poolelioleva kohtuasja vastuväite. Üldkohus rahuldas selle vastuväite ning otsuse K(2006) 4180 artikli 2 punkti b alapunkti 2 tühistamise nõue tunnistati vastuvõetamatuks 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsusega IMI jt *vs*. komisjon (T-378/06, ei avaldata, EU:T:2011:109). Otsuse K(2006) 4180 artikli 2 punkti b alapunkti 2 tühistas Üldkohus seevastu 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsusega Aalberts Industries jt *vs*. komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114).

51 Kohtuasjas T-385/06 esitatud neljandas väites, mis käsitles trahvi summat, tõi hageja esile arvutusvea, mis oli seotud kohtuasjaga, milles tehti 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsus IMI jt *vs*. komisjon (T-378/06, ei avaldata, EU:T:2011:109). Hageja heitis komisjonile ette, et Acquatise ja Simplexi puhul kvalifitseeris komisjon rikkumise kahel korral väga raskeks, nagu nähtus otsuse K(2006) 4180 artikli 2 punktidest a ja b.

52 Trahvi summat käsitlevas neljandas väites tõi hageja esile ka võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumise seoses asjaomase geograafilise turu suuruse kindlaksmääramisega, võrdse kohtlemise põhimõtte ja põhjendamiskohustuse rikkumise kartelli liikmete liigitamisel kolme kategooriasse nende vastavate turuosade alusel ning proportsionaalsuse põhimõtte rikkumise hageja turuosade hindamisel. Need küsimused on tihedalt seotud otsuse K(2006) 4180 teiste adressaatide turuolukorraga ja seetõttu ka üheksa muu selle otsuse peale esitatud hagiga. Kohtuasjas T-385/06 võetud menetlust korraldava meetmega paluti 2009. aasta novembris komisjonil seoses hageja poolt neljanda väite raames esitatud argumentidega esitada mittekonfidentsiaalne versioon otsuse K(2006) 4180 lisas olevast tabelist ning andmetest, millest ta selle tabeli koostamisel lähtus.

53 Viienda väite raames tõi hageja esile asjaolu, et komisjon ei olnud objektiivne ega erapooletu, ning tõendamiskoormise ümberpööramise seoses leebema kohtlemise taotlejate avaldustega.

54 Seega oli kohtuasja T-385/06 lahendamine üsna keeruline, sest see eeldas veel üheksa hagi paralleelset analüüsimist, mis otsuse K(2006) 4180 peale mitmes menetluskeeles esitati.

55 Sellest järeldub, et kohtuasja T-385/06 keerukusaste oli kõrge, arvestades selles kohtuasjas esitatud hagi faktilisi ja õiguslikke aspekte ning otsuse K(2006) 4180 peale esitatud paralleelsete hagide arvu.

Poolte käitumine ja menetluslikud küsimused kohtuasjas T-385/06

56 Esiteks tuleb toonitada, et hagi, mille hageja 14. detsembril 2006 kohtuasjas T-385/06 esitas, oli 75-lehekülge pikk.

57 Üldkohus palus hagejal esitada algsest hagiavalduse lühendatud versiooni, sest hagiavalduse pikkus ületas lehekülgede arvu, mis oli ette nähtud Üldkohtu 14. märtsi 2002. aasta praktilistes juhistes pooltele (EÜT 2002, L 87, lk 48, edaspidi „praktilised juhised pooltele“), s.o 50-lehekülge.

58 Hageja esitas alles 13. veebruaril 2007 algse hagiavalduse lühendatud versiooni, mis toimetati komisjonile kätte. Lühendatud versiooni kaaskirjas täpsustas hageja, et lühendatud versiooni lehekülgede arv – 65-lehekülge – ületab taas ülempiiri 50-lehekülge, mis on ette nähtud praktilistes juhistes pooltele.

59 Teiseks, seoses komisjoni käitumisega olgu märgitud, et komisjon esitas pärast tema tähtaja pikendamise taotluse tagasilükkamist 3. mail 2007 kostja vastuse 66-leheküljel. Kostja vastuse kaaskirjas täpsustas komisjon, et vastuse pikkus on tingitud hagiavalduse pikkusest.

60 Veel tuleb märkida, et 3. juuli 2007. aasta kirjaga palus komisjon Üldkohtul pikendada vasturepliigi esitamise tähtaega – mis algselt oli määratud 10. augustile 2007 – kuni 28. septembrini 2007. Taotlust põhjendati järgmiselt. Esiteks tuletas komisjon meelde, et kohtuasi T-385/06 kuulub otsuse K(2006) 4180 peale kolmes erinevas keeles esitatud kümnest hagist koosnevasse rühma, mis eeldab koordineerimist. Teiseks, nendest kümnest kohtuasjast viies taotlesid hagejad repliigi esitamise tähtaja pikendamist, mis neile ka võimaldati ja millel oli kaks tagajärge: komisjonile oli 3. juuliks 2007 edastatud ainult viis repliiki ning kohtuasjades, milles oli tähtaega pikendatud, saabus vasturepliigi esitamise tähtaeg 2007. aasta augustis või septembris. Kolmandaks viitas komisjon vajadusele tagada vasturepliikide järjekindlus. Neljandaks rõhutas komisjon, et Üldkohus andis talle tähtajapikenduse neljas seotud kohtuasjas.

61 Üldkohtu kohtusekretär teatas 10. juuli 2007. aasta kirjades pooltele, et koja presidendi otsusega on vasturepliigi esitamise tähtaega pikendatud 28. septembrini 2007. Komisjon esitas kohtumenetluse keeles vasturepliigi 27. septembril 2007. Kaaskirjas täpsustas komisjon, et vasturepliigi lehekülgede arv ületab mõnevõrra praktilistes juhistes pooltele ette nähtud lehekülgede arvu, mis oli tingitud peamiselt repliigi pikkusest ja selles sisaldunud ebatäpsustest.

62 Eeltoodust järeldub, et kohtuasjas T-385/06 mõjutas menetluse kogukestust poolte käitumine.

Väidetav põhjendamatu tegevusetusperiood kohtuasjas T-385/06

63 Esiteks tuleb märkida, et kohtuasjas T-385/06 kulus menetluse kirjaliku osa lõppemisest 27. septembril 2007, mil esitati komisjoni vasturepliik, kuni menetluse suulise osa avamiseni 28. oktoobril 2009 umbes kaks aastat ja üks kuu, s.o 25 kuud.

64 Sel ajavahemikul koostatakse eelkõige poolte argumentide süntees, valmistatakse kohtuasi ette kohtuistungiks, viiakse läbi vaidluste faktiline ja õiguslik analüüs ning valmistutakse menetluse suuliseks osaks.

65 Veel tuleb meenutada, et kohtuasi T-385/06 puudutas hagi, mis oli esitatud ELTL artikli 101 kohaldamist käsitleva komisjoni otsuse peale.

66 Konkurentsiõiguse komisjonipoolset kohaldamist puudutavad hagid, nagu kohtuasjas T-385/06 esitatud hagi, on muud liiki kohtuasjadest keerukamad, võttes eelkõige arvesse vaidlustatud otsuse pikkust, kohtutoimiku mahtu ning vajadust viia läbi paljude niisuguste keerukate faktiliste asjaolude detailne hindamine, mis sageli on leidnud aset pika aja jooksul ja olnud suure ruumilise ulatusega.

67 Sellepärast on 15 kuud, mis lahutas menetluse kirjaliku osa lõppu menetluse suulise osa avamisest, niisuguse konkurentsiõiguse kohaldamist puudutava kohtuasja nagu T-385/06 menetlemisel põhimõtteliselt täiesti sobiv ajavahemik.

68 Lisaks on vaja võtta arvesse asjaolu, et otsuse K(2006) 4180 peale esitati mitu hagi.

69 Sama otsuse peale, mille komisjon on konkurentsiõigust kohaldades teinud, esitatud hagisid on nimelt vaja menetleda paralleelselt ka siis, kui neid hagisid ei ole liidetud. Sellist paralleelset menetlemist õigustab eelkõige seos nende hagide vahel, samuti vajadus tagada ühtlus nende analüüsimisel ja antavas vastuses.

70 Seetõttu võib seotud kohtuasjade paralleelne menetlemine õigustada menetluse kirjaliku osa lõpu ja menetluse suulise osa avamise vahele jääva ajavahemiku pikendamist ühe kuu võrra täiendava seotud kohtuasja kohta.

71 Antud juhul esitati otsuse K(2006) 4180 peale 10 hagi kolmes erinevas menetluskeeles.

72 Seda arvestades õigustas K(2006) 4180 peale esitatud hagidega seotud ülejäänud üheksa kohtuasja menetlemine menetluse pikenemist 9 kuu võrra kohtuasjas T-385/06.

73 Seepärast oli 24 kuu pikkune ajavahemik (15 kuud + 9 kuud) menetluse kirjaliku osa lõpu ja selle suulise osa avamise vahel kohtuasja T-385/06 menetlemisel põhimõtteliselt sobiv.

74 Lõpetuseks olgu märgitud, et käesoleva otsuse punktidest 43–48 nähtuvalt vaidlustati kohtuasjas T-385/06 esitatud hagiga kõik hagejat puudutavad otsuse K(2006) 4180 aspektid ning tõstatati keerulisi fakti- ja õigusküsimusi, mida tuli enne menetluse suulise osa avamist tervikuna analüüsida. Poolte esitatud erakordselt pikki menetlusdokumente ja nende mahukaid lisasid tuli enne menetluse suulise osa avamist põhjalikult analüüsida ja kontrollida, et hinnata nende tõendusjõudu ja selgitada välja faktilised asjaolud. Käesoleva otsuse punktidest 49–54 nähtuvalt oli kohtuasi T-385/06 pealegi tihedalt seotud üheksa muu hagiga, mis esitati kõnealuse otsuse peale mitmes erinevas keeles. Komisjonil oli vaja ka suhteliselt palju aega, et esitada vastuepliigi versioon Euroopa Liidu Kohtu töökeeles.

75 Need objektiivsed asjaolud võivad õigustada seda, et menetluse kirjaliku osa lõpu ja selle suulise osa avamise vaheline minimaalselt ühekuuline aeg kohtuasjas T-385/06 pikenes.

76 Seetõttu tuleb asuda seisukohale, et 25 kuud, mis kulus kohtuasjas T-385/06 menetluse kirjaliku osa lõppemisest menetluse suulise osa avamiseni, ei viita põhjendamatule tegevusetusperioodile selle kohtuasja menetlemisel.

77 Teiseks, hageja ei väida, et ühelt poolt hagiavalduse esitamise kuupäevast vastuepliigi esitamise kuupäevani ning teiselt poolt menetluse suulise osa avamisest 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsuse Aalberts Industries jt *vs*. komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114) kuulutamiseni oleks kulunud õigustamatult palju aega.

78 Igal juhul tuleb esiteks rõhutada, et hagiavalduse esitamisest vastuepliigi esitamiseni kulunud aega õigustab poolte käitumine ja kohtuasja T-385/06 keerukus. Teiseks selgitab ka menetluse suulise osa avamisest 24. märtsi 2011. aasta kohtuotsuse Aalberts Industries jt *vs*. komisjon (T-385/06, EU:T:2011:114) kuulutamiseni kulunud aega selle kohtuasja faktiline ja õiguslik keerukus.

79 Sellest järeldub, et menetluse kogukestus kohtuasjas T-385/06 on õigustatud, võttes arvesse selle kohtuasja konkreetseid asjaolusid, eelkõige kohtuasja faktilist ja õiguslikku keerukust, poolte käitumist ja põhjendamatu tegevusetusperioodi puudumist menetluse eri osade vahel selles kohtuasjas.

80 Kõike eeltoodut arvestades tuleb asuda seisukohale, et kohtuasjas T-385/06 ei ole esinenud põhiõiguste harta artikli 47 teise lõigu rikkumist ning täpsemalt lahendi tegemise mõistliku aja ületamist selles kohtuasjas.

81 Väljakujunenud kohtupraktika on seisukohal, et kui üks liidu lepinguvälise vastutuse tekkimise tingimustest ei ole täidetud, tuleb hagi jätta tervikuna rahuldamata, ilma et oleks tarvis analüüsida liidu lepinguvälise vastutuse kohaldamise muid tingimusi (kohtuotsus, 14.10.1999, Atlanta *vs*. Euroopa Ühendus, C-104/97 P, EU:C:1999:498, punkt 65; vt selle kohta ka kohtuotsus, 15.9.1994, KYDEP *vs*. nõukogu ja komisjon, C-146/91, EU:C:1994:329, punkt 81).

82 Seega tuleb hagi jätta täies ulatuses rahuldamata.

Kohtukulud

83 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.

84 13. veebruari 2015. aasta kohtumääruses Aalberts Industries *vs*. Euroopa Liit (T-725/14, ei avaldata, EU:T:2015:107) lükati tagasi vastuvõetamatuse väide, mille oli esitanud Euroopa Liidu Kohus, ja kohtukulude küsimus jäeti edaspidiseks lahendamiseks. Seega tuleb liidu, mida esindab Euroopa Liidu Kohus, kohtukulud jätta tema enda kanda ning mõista temalt välja hageja kohtukulud, mis on seotud vastuvõetamatuse väitega, mille kohta tehti 13. veebruari 2015. aasta kohtumäärus Aalberts Industries *vs*. Euroopa Liit (T-725/14, ei avaldata, EU:T:2015:107).

85 Kuna hageja on aga kohtuvaidluse kõigi oma sisuliste nõuete osas kaotanud, tuleb hageja kohtukulud jätta tema enda kanda ning mõista temalt välja liidu, mida esindab Euroopa Liidu Kohus, kohtukulud vastavalt liidu sellekohasele nõudele.

86 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Tuleb teha otsus, et komisjon kannab oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kolmas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**

2. **Jätta Euroopa Liidu, mida esindab Euroopa Liidu Kohus, kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja Aalberts Industries NV kohtukulud, mis on seotud vastuvõetamatuse väitega, mille kohta tehti 13. veebruari 2015. aasta kohtumäärus Aalberts Industries *vs.* Euroopa Liit (T-725/14, ei avaldata, EU:T:2015:107).**

3. **Jätta Aalberts Industriesi kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja liidu, mida esindab Euroopa Liidu Kohus, kohtukulud seoses hagiga, mille kohta on tehtud käesolev kohtuotsus.**

4. **Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda.**

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 1. veebruaril 2017 Luxembourgis.

Allkirjad